

території, визначаючи виникнення економічних загроз, які, своєю чергою, відображаються на забезпеченні сталого розвитку економіки території в цілому.

В результаті проведеного дослідження можна стверджувати, що розроблення та реалізація раціональної державної політики сприятиме усуненню загроз безпеці економіки, включно з територіальним сегментом, сприятиме процесам переходу галузей на інноваційний шлях розвитку, забезпечить високі темпи економічного зростання для досягнення та захисту національних інтересів.

ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

Биндюк К.Г

*Науковий керівник: Шевченко О.В., к.ю.н., доцент
Державний торговельно-економічний університет*

Визначення фінансово-правової відповідальності постало дуже гостро одночасно з актуалізацією питання виокремлення та самостійності фінансового права як галузі правової системи.

Багато дослідників фінансово-деліктних відносин розглядають фінансово-правову відповідальність як правове явище, яке уже сформувалося об'єктивно. Така думка підтверджується використанням поняття «фінансово-правова відповідальність» на нормативно-правовому рівні та у правозастосовній практиці [1, с. 31-32].

Фінансово-правова відповідальність визначається у статті 111 Податкового кодексу України (далі ПКУ), де зазначається відповідальність за порушення законів з питань оподаткування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи. Фінансова відповідальність за порушення законів з питань оподаткування та іншого законодавства встановлюється та застосовується відповідно до ПКУ та інших нормативно-правових актів. Фінансова відповідальність, що встановлюється згідно з ПКУ, застосовується у вигляді фінансових санкцій. Фінансова відповідальність, що встановлюється згідно з іншими законами, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, може застосовуватися у вигляді штрафних санкцій та/або пені [2].

Фінансово-правова відповідальність – це державний осуд, що має прояв з погляду суб'єктивного права як нормативний, формально визначений у фінансовому праві, гарантований і забезпечений фінансово-правовим примусом юридичний обов'язок зазнавати правопорушником заходів державного примусу у вигляді фінансових санкцій за вчинене ним правопорушення у сфері фінансової діяльності [3, с. 232]. Отже, метою фінансово правової відповідальності є покарання правопорушника за незаконні дій у сфері фінансової діяльності, зменшення кількості фінансових правопорушень та попередження майбутніх правопорушень у фінансовій сфері.

Фінансово-правова відповідальність настає внаслідок порушення

фінансових норм, які встановлюють правила поведінки суб'єктів фінансових правовідносин та захищають фінансові інтереси держави [3, с. 232]. Суб'єктами фінансово-правової відповідальності є спеціальні особи, які наділені певним правовим статусом. У свою чергу такими виступають підприємства, установи, організації та їхні філії, а також фізичні особи, вони можуть бути представлені у формі колегіальних органів державної влади, чи органів місцевого самоврядування. Україна як суверенна держава є суб'єктом фінансового права, має компетенцію у сфері фінансової діяльності, яка закріплюється Конституцією України, Бюджетним кодексом України та іншими законодавчими актами [4, с. 20]. Фінансово-правова відповідальність має особливість, що суб'єктами є як юридичні, так і фізичні особи. Фінансові санкції мають завжди майновий характер, тому їх застосування допускається лише щодо податків, інших обов'язкових платежів, за яких встановлене обов'язкове подання податковим органам податкових декларацій і розрахунків [5, с. 376].

Відповідно до Податкового кодексу України статті 41 контролюючими органами є податкові органи, а також митні органи. Проте, відповідно до ч. 41.4 органами стягнення є виключно контролюючі органи, визначені підпунктом 41.1.1, уповноважені здійснювати заходи щодо забезпечення погашення податкового боргу та недоїмки зі сплати єдиного внеску у межах повноважень, а також державні виконавці в межах своїх повноважень, зазначається, що написами нотаріусів не дозволяється здійснювати стягнення [2]. Отже, органи, які можуть притягувати правопорушників до фінансово-правової відповідальності зазначені у 41 статті ПКУ.

З початком незаконної анексії Автономної Республіки Крим, окупацією деяких територій Донецької та Луганської областей збільшилась кількість правопорушень у фінансовій сфері, наприклад обхід санкцій тощо. Після повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну, людська увага прикута до подій, які розвиваються на фронті, проте у тилу ми маємо підтримувати Збройні Сили України, дотримуватись законодавства, сплачувати податки для того, щоб розвиток нашої країни продовжувався, а життя наше стало комфортнішим.

На нашу думку, значення фінансово-правової відповідальності в умовах воєнного стану є надзвичайно важливим. Адже саме у цей період активно розвивається волонтерський рух, популярність набирають великі грошові збори, які допомагають забезпечити наших військових амуніцією та технікою, проте, не всі волонтери є добросовісними та слідує законодавству. Важливо, щоб люди сплачували податки відповідно до Податкового кодексу України, щоб наповнити державний бюджет, саме тому питання фінансово-правової відповідальності займає високе місце в українському законодавстві. Важливим моментом також є суб'єкти, які притягують до фінансово-правової відповідальності, щоб виконати завдання такого виду відповідальності.

Література:

1. Назар Ю. С., Проць І. М. Адміністративна та фінансово-правова відповідальність за порушення бюджетного законодавства: монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 172с.
2. Податковий Кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n2355>
3. Романюк Ю. Фінансова відповідальність як категорія фінансового права. // Підприємництво, господарство і право, 2019, 231-235. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/12/44.pdf>
4. Фокшина Л. В. Фінансове право. Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро, 2016. 127 с. URL: <https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/1121/15.1.pdf>
5. Гуров О. В. Фінансово-правова відповідальність у сфері оподаткування доходів фізичних осіб. // Держава і право, Випуск 56. 372-377 с. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/64489/70-Gurov.pdf?sequence=1>

МАКРОЕКОНОМІЧНА РІВНОВАГА НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ У МОДЕЛІ AD – AS

Гавриленко А.І.

Науковий керівник: Осьмірко І.В.

*Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди*

Національна економіка як самостійна наука є порівняно молодого, проте передумови виникнення формувалися протягом багатьох століть. Так, в ході постійного історичного та суспільного розвитку економіки країн, досліджувався економічний вплив на розвиток різних факторів неекономічних сфер, аналізувалася специфіка прояву загальних законів та закономірностей економічного розвитку.[1]

Оснoву національної економіки складають галузеві й міжгалузеві комплекси, підприємства, організації, домашні господарства, які об'єднані в єдину систему економічними відносинами й виконують певні функції в суспільному розподілі праці щодо вироблення товарів і послуг.[2] Одним із найважливішим і складним структурним утворенням ринкової економіки є ринкова інфраструктура. В неї входять такі елементи: маркетинг, ярмарки, біржі, аудиторські фірми, холдингові компанії та інше.

Внутрішньою властивістю будь-якої національної ринкової економіки є її постійне тяжіння до рівноваги, яка в узагальненому вигляді є рівновагою між сукупним попитом і сукупною пропозицією. Тому модель AD-AS є базовою моделлю економічної рівноваги. В якості основного інструменту урівноваження сукупного попиту та сукупної пропозиції в цій моделі використовується зміна загального рівня цін в економіці. Між сукупним попитом та сукупною пропозицією зазвичай виникає невідповідність, яка також